

Cvičení 8.

Chronologická řada a čára překročení vodních stavů na stanici Týniště nad Orlicí na řece Orlici v roce 1953

Zadání:

Zo zadaných údajov zostrojte chronologickú čiaru vodných stavov a čiaru prekročenia denných vodných stavov a zistite hodnoty M – denných vodných stavov pre $M = 30, 90, 150, 210, 270, 330, 364$ dní.

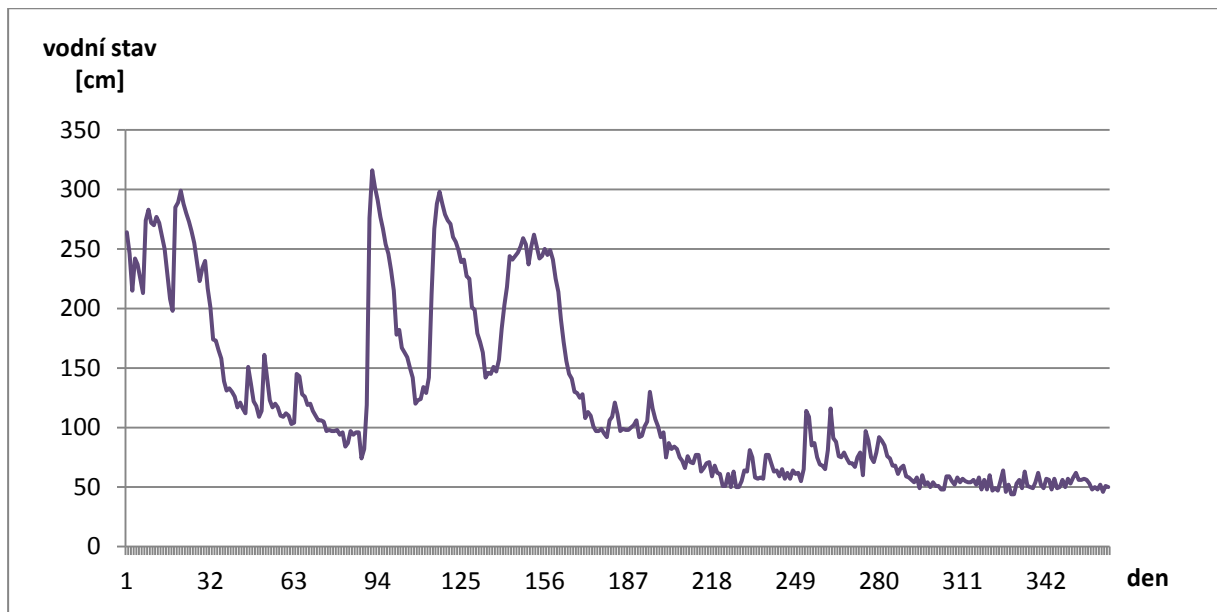
Vypracování:

V tomto cvičení jsme měli za úkol zpracovat údaje o vodním stavu ze stanice Týniště nad Orlicí na řece Orlici pro hydrologický rok 1953. Nejprve jsme si do tabulky vypsali vodní stavy za jednotlivé měsíce hydrologického roku. Z těchto hodnot jsme potom sestrojovali hydrologickou řadu, vynesení hodnot vodního stavu do grafu na osu y a na osu x jsme zaznamenali jednotlivé dny roku. Takto sestrojené křivce se také říká chronologická čára. Dále jsme měli vytvořit čáru překročení vodních stavů. Proto jsme nejprve museli vytvořit 20 stejně velkých intervalů a zjistit, kolik vodních stavů do sledovaného intervalu patří a následně vypočítat kumulativní četnost. Čáru překročení jsme nyní mohli sestavit tak, že jsme na osu x nanášeli hodnoty kumulativní četnosti a na osu y hodnoty vodních stavů (vždy horní hranici intervalu).

Posledním úkolem bylo vytvořit tabulku M -denních vodních stavů pro 30, 60, 90, 150, 210, 270, 330, a 364 dní.

Tab. 1: Vodní stavy řeky Orlice na stanici Týniště nad Orlicí v roce 1953

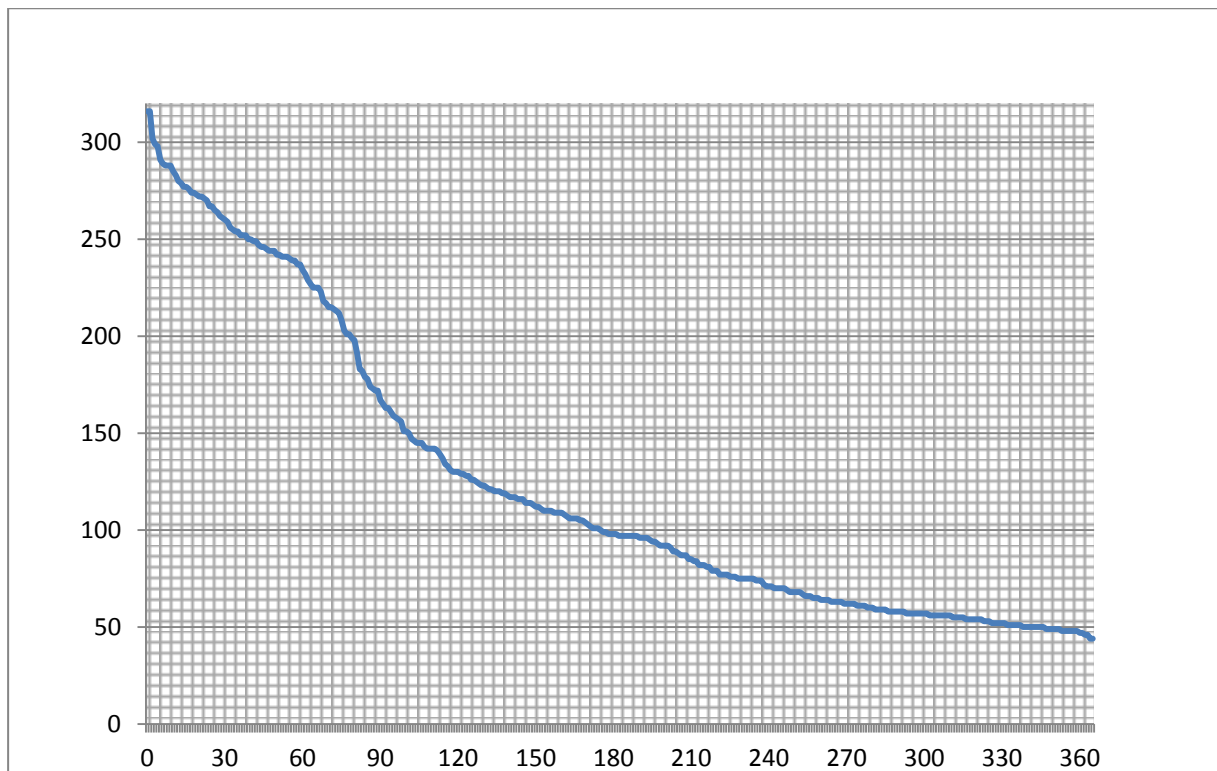
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
1	264	217	103	302	271	262	121	77	59	60	59	51
2	246	201	104	291	260	252	111	63	65	97	59	50
3	215	174	145	277	256	242	97	66	57	89	55	49
4	242	173	143	267	249	244	99	70	62	75	52	54
5	237	165	128	254	239	250	98	71	57	71	58	62
6	225	158	126	246	241	245	98	59	64	79	54	52
7	213	139	119	232	227	249	100	68	61	92	57	49
8	274	131	120	215	225	241	102	62	62	89	55	57
9	283	133	114	178	201	225	106	61	55	85	54	56
10	272	130	110	182	199	214	92	51	65	76	54	48
11	270	126	106	167	179	191	93	51	114	74	56	57
12	277	117	106	163	172	172	101	61	109	68	52	49
13	272	121	105	159	163	156	105	50	85	68	58	50
14	261	116	97	150	142	145	130	63	87	61	48	56
15	250	112	98	142	146	141	116	50	75	66	56	50
16	229	151	97	120	145	130	107	50	69	68	48	57
17	208	137	97	123	151	129	101	55	68	59	60	53
18	198	122	98	124	147	125	92	64	65	58	47	58
19	285	118	94	134	157	128	96	63	81	56	49	62
20	289	109	96	129	183	108	75	81	116	54	47	56
21	299	114	84	142	203	113	87	75	91	58	55	56
22	288	161	87	212	218	110	82	58	88	49	64	57
23	280	142	97	267	244	101	84	57	76	60	46	56
24	273	123	94	288	241	97	82	58	75	52	52	53
25	265	117	96	298	244	97	75	57	79	54	44	48
26	255	120	96	288	247	99	72	77	74	50	44	50
27	239	117	74	279	252	95	66	77	70	54	53	48
28	223	110	82	274	259	92	76	70	70	51	56	52
29	234	109	119	-	254	106	71	63	67	51	49	46
30	240	112	276	-	237	109	70	64	75	48	63	51
31	-	110	316	-	252	-	77	-	79	48	-	50

Obr. 1: Chronologická čára vodních stavů na stanici Týniště nad Orlicí v roce 1953

Tab. 2: Četnost výskytů vodních stavů řeky Orlice na stanici Týniště nad Orlicí v roce 1953

Pořadové číslo intervalu	Interval	Počet vodních stavů	Kumulativní četnost
1	303-316	1	1
2	289-302	5	6
3	275-288	10	16
4	261-274	13	29
5	247-260	14	43
6	233-246	17	60
7	219-232	7	67
8	205-218	8	75
9	190-204	6	81
10	177-190	4	85
11	163-176	8	93
12	149-162	8	101
13	135-148	13	114
14	121-134	19	133
15	107-120	29	162
16	93-106	35	197
17	79-92	23	220
18	65-78	39	259
19	51-64	78	337
20	37-50	28	365

Obr. 2: Čára překročení vodních stavů řeky Orlice na stanici Týniště nad Orlicí v roce 1953

Tab. 3: Hodnoty M-denních vodních stavů řeky Orlice na stanici Týniště nad Orlicí v roce 1953

M	Vodní stav [cm]
30	260
90	167
150	112
210	85
281	62
330	52
364	44

Závěr:

Již z chronologické čáry můžeme vyčíst, že na řece za daný rok nastalo jedno hlavní a dvě podružná maxima vodního stavu. Hlavní maximum bylo na konci měsíce ledna, další dvě maxima byla v listopadu roku 1952 a v únoru roku následujícího. Minimum vodních stavů jsme zaznamenali v září roku 1953 a lze tedy říci, že tento měsíc byl srážkově nejchudší.

Sestavením čáry překročení jsme mohli zjistit hodnoty M-denních vodních stavů řeky Orlice. Hodnoty jsou vypsány v tabulce 3.